

مستندات قانونی حفاظت از منابع طبیعی ویژه دهیاران و اعضای شوراهای اسلامی

نکاتی چند در خصوص اهمیت حفاظت از منابع طبیعی (ویژه دهباران و اعضای شوراها ی اسلامی)

بر اساس آیات مبارک قرآن، انفال از آن خدا و رسول خدا و در زمان غیبت امام زمان (عج) انفال در اختیار حکومت اسلامی است و هرگونه تصرف و تجاوز به منابع طبیعی از نظر مراجع تقلید حرام است و منوط به اجازه از حکومت اسلامی است.

خداوند در قرآن در موارد زیادی به درخت و طبیعت اشاره کرده است. در ذیل به چند آیه از قرآن کریم اشاره می‌شود:

سوره مبارکه هود آیه ۶۱: خداوند شما را از زمین خلق کرد و شما را مأمور آبادانی آن نمود.

سوره مبارکه نحل آیه ۱۰: اوست خدایی که آب را از آسمان فرو فرستاد که از آن بیاشامید و از آن آب، درختان را پرورش دهید.

سوره مبارکه حجر آیه ۱۹: و زمین را بگسترانیدیم و در آن کوه های عظیم برپا نهادیم و در آن از هر چیز، موزون و متعادل رویندیم .

امام علی (ع):

پرهیز از قطع درختان سرسبز بر طول عمر انسان می‌افزاید.

امام صادق (ع):

خداوند برای پیامبرانش کشاورزی و درختکاری را برگزید.

درختان را قطع نکنید مبادا که عذاب خدا بر شما نازل شود.

پیامبر اکرم (ص):

شش چیز بعد از مرگ مومن به وی می‌رسد: فرزندی که برای او آمرزش طلب کند ، قرآنی که از او بماند (قرائت شود) ، نهالی که بکارد ، چاهی که حفر کند ، صدقه جاریه و سنت و روش پسندیده ای که پس از وی بدان عمل شود .

پیامبر اکرم (ص):

اگر تا برپایی قیامت به اندازه کاشتن یک نهال فرصت دارید و مرگ شما قطعی باشد آن را بکارید .

هر مسلمانی که بذری بیفشاند یا نهالی بنشاند و از حاصل آن بذر و نهال پرنده‌ای یا انسانی یا چرنده‌ای بخورد، برای او صدقه محسوب شود.

از زمین حفاظت کنید به درستی که زمین مادر شماست.

هر کس درختی بکارد و از آن حفاظت نماید تا ثمر دهد، خداوند به اندازه ثمره آن به او پاداش خواهد داد.

کشاورزی و درختکاری کنید به خدا قسم آدمیزاد هیچ عملی حلال‌تر و پاکیزه‌تر از آن انجام نمی‌دهد.

خداوند درخت را برای انسان آفرید، از اینرو او باید درخت را بکارد، آن را آبیاری کند و در حفظ آن بکوشد.

منابع طبیعی در کلام امام خمینے (ره)، مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید

۵ |

امام خمینی (ره):

منابع طبیعی تجدیدشونده یکی از سرمایه‌های حیاتی این مملکت به شمار می‌رود.

مقام معظم رهبری:

پیام من به همه مردم عزیز ایران این است که درختکاری، ایجاد فضای سبز، حفاظت از محیط زیست، حفظ جنگل‌ها و دیگر منابع حیاتی کشور را یک وظیفه اسلامی، انقلابی، وجدانی و انسانی به حساب آورند.

حفظ منابع طبیعی یک مسئله تجملاتی نیست، یک مسئله درجه دو نیست، بلکه یک مسئله حیاتی است و از الویت‌های توسعه پایدار است. توسعه یافتگی پایدار هر کشوری به توسعه یافتن منابع در اختیار است که یکی از منابع مهم در اختیار ما، جنگل‌ها و مراتع است.

منابع طبیعی در کلام امام خمینے (ره)، مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید

۶

آیت الله مکارم شیرازی:

حفاظت از منابع طبیعی به استناد ادله اربعه ضروری است، استفاده بهینه از منابع طبیعی باعث مبارزه با فقر است، باعث ایجاد اشتغال است، باعث خودکفایی و روی پا ایستادن و دم از استقلال همه جانبه زدن است.

آیت الله نوری همدانی:

خداوند متعال یک امانتی داده به هر ملتی، آن هم منابع طبیعی و مراتع، معادن، جنگل ها، نزارها، دریاها است. در برابر این ها مسئولیت داریم، باید این منابع را حفظ و نگهداری کنیم و آن را گسترش بدهیم.

آیت الله صافی گلپایگانی:

مردم باید توجه کنند اصلاً تخریب جنگل حرام است و اگر کسی بخواهد برای استفاده های شخصی جنگل را تخریب کند و یا منابع طبیعی را به صورتی در آورد که مردم نتوانند از آن استفاده های صحیح بکنند، مسئولیت دارد.

اصل چهل و پنجم قانون اساسی:

انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات و رها شده، معادن، دریاها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و سایر آب‌های عمومی، کوه‌ها، دره‌ها، جنگل‌ها، نزارها، بی‌شده‌های طبیعی، مراتعی که حریم نیست، ارث بدون وارث، و اموال مجهول‌المالک و اموال عمومی که از غاصبین مسترد می‌شود، در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید. تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند.

قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور:

ماده ۲- حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع و بیشه‌زارهای طبیعی و اراضی جنگلی ملی شده متعلق به دولت به عهده‌ی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور است.

ماده ۴۲- بریدن و ریشه‌کن کردن و سوزانیدن نهال و درخت و تهیه چوب و هیزم و ذغال از منابع ملی و توده‌های جنگلی بدون اخذ پروانه از سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور ممنوع است.

ماده ۴۳- بریدن و ریشه‌کن کردن بوته‌ها و خارها و درختچه‌های بیابانی و کویری و دهستانی در مناطق کویری و بیابانی ممنوع است.

ماده ۴۴- چرانیدن بز در جنگل‌ها و مراتع و مناطقی که از طرف سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور تعیین و آگهی شده ممنوع است.

قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور:

ماده ۴۴ مکرر - چرانیدن دام در منابع ملی مذکور در ماده یک قانون ملی شدن جنگل‌های کشور بدون اخذ پروانه مطلقاً ممنوع است. سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور مکلف است دام افرادی را که

بدون پروانه مبادرت به چرای دام می‌نمایند به نفع خود ضبط نموده و بدون رعایت تشریفات مزایده به فروش برساند.

ماده ۴۶- هر کس مبادرت به کت زدن یا روشن کردن آتش در تنه درخت جنگلی نماید به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال و برای هر درخت که کت یا پی زده و یا در آن آتش روشن کرده باشد به پرداخت جریمه نقدی محکوم خواهد شد.

ماده ۴۷- هر کسی در جنگل عمداً آتش سوزی ایجاد نماید به حسب مجرد از سه تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۴۸- حمل چوب و هیزم و ذغال حاصل از درختان جنگلی در تمام نقاط کشور به استثنای داخل شهرها بدون تحصیل پروانه حمل از سازمان جنگل‌ها و مراتع و آبخیزداری کشور ممنوع است .

ماده ۵۳- دادسراها و دادگاه‌ها موظفند پرونده‌های اجرائی ارسال شده از طرف سازمان جنگلبانی و واحدهای تابعه را خارج از نوبت رسیدگی نمایند .

ماده ۵۴- ماموران سازمان جنگلبانی که دارای معرفی نامه از طرف سازمان مزبور می‌باشند با تحصیل نمایندگی از طرف دادستان مجازند کلیه کارخانجات چوب و انبارها را در هر موقع که لازم بدانند بازرسی و در صورت کشف چوب غیر مجاز نسبت به بازداشت آن اقدام نمایند .

ماده ۵۵- هر کس به قصد تصرف به منابع ملی مذکور در قانون ملی شدن جنگل‌های کشور تجاوز کند به یکسال تا سه سال حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۶۹۰- هر کسی به وسیله صحنه سازی از قبیل پی کنی ، دیوارکشی ، تغییر حد فاصل راههای مرز کرت بندی ، نهر کشی ، حفر چاه ، غرس اشجار و زراعت و امثال آن به تهیه آثار تصرف در اراضی مزروعی اعم از کشت شده یا در آیش زراعی ، جنگل و مراتع ملی شده ، کوهستان ها ، باغ ها ، قلمستان‌ها، منابع آب، چشمه سارها و ... اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور تصرف مبادرت نماید به مجازات یک ماه تا یکسال حبس محکوم می‌شود .

وظایف قانونی دهیاران و شوراهای اسلامی در قبال حفاظت از منابع طبیعی:

الف- شوراهای اسلامی روستا:

برابر بند ع الحاقی به ماده ۶۸ وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی روستا مورخ ۸۲/۷/۶ نظارت بر حسن اجرای مقررات مربوط به حفاظت و بهسازی محیط زیست روستا و بهره برداری از منابع طبیعی و جلوگیری از فرسایش خاک و حفظ و عمران مزارع، باغها، مراتع، جنگل‌ها و .... از وظایف شوراهای اسلامی روستاها است .

ب - دهیاری‌ها:

مستند به بند (۸) ماده ۶۹: همکاری مؤثر با مسئولان ذی‌ربط در جهت حفظ و نگهداری منابع طبیعی واقع در محدوده و حریم روستا از وظایف دهیاران است .

تشویق و ترغیب روستاییان به توسعه صنایع دستی و اهتمام به ترویج ، توسعه و بازاریابی محصولات کشاورزی و دامی روستا

مساعادت و همکاری با کشاورزان در جهت معرفی محصولات کشاورزی و تولیدات صنعتی و صنایع دستی روستا در مراکز شهری و نمایشگاه‌های ذیربط

پیگیری و مساعادت در جهت ایجاد موسسات خیریه و صندوق‌های قرض الحسنه و موسسات فرهنگی

همکاری با واحدهای امداد رسانی در هنگام وقوع حوادث و سوانح غیر مترقبه و بلایای طبیعی

کمک به شوراهای در خصوص بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسایی‌های اجتماعی و امور رفاهی روستا و تهیه طرح‌ها و پیشنهادهای اصلاحی و عملی در زمینه‌های یاد شده.

نکات در خصوص اهمیت منابع طبیعی | ۱۴

مساحت جنگل‌های جهان حدود ۴ میلیارد هکتار است که ۲۹ درصد سطح خشکی‌ها را می‌پوشانند ، اما در کشور ما حدود ۱۴ میلیون هکتار یعنی ۷/۸ درصد سطح کشور می‌باشد .

یک هکتار جنگل می‌تواند ۲/۵ تن اکسیژن در سال تولید کند .

یک درخت تامین کننده اکسیژن یک خانواده چهار نفره است.

یک هکتار جنگل قادر است ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مترمکعب در سال آب در خود ذخیره کند .

جنگل‌ها قبل از انسان‌ها و بیابان‌ها بعد از انسان به وجود آمده‌اند .

حداقل ۲۵ درصد از مواد مورد نیاز صنعت داروسازی مستقیماً از درختان و گیاهان جنگلی و مرتعی بدست می‌آید .

برای تشکیل یک سانتی متر خاک ، ۲۰۰ تا ۳۰۰ سال زمان لازم است .

مراتع با وضعیت پوشش گیاهی خوب قدرت تخریب سیلاب‌ها را تا ۳۵ برابر کاهش می‌دهد .

مراتع و جنگل‌ها سدهای طبیعی هستند که با حفظ آنها می‌توان از خشک شدن قنوات و چشمه‌ها جلوگیری شود .

دیم‌کاری در مناطق با بارندگی کمتر از ۲۵۰ میلی متر یعنی از دست دادن آب و خاک

شخم در خلاف جهت شیب، باعث نفوذ آب در خاک و کاهش فرسایش می‌شود.

حیات وحش وابسته به جنگل و مرتع هستند با حفظ جنگل و مرتع حیات وحش را حفظ کنیم.

متوسط بارندگی در کشور ما یک سوم دنیاست پس در مصرف آب صرفه جویی کنیم و عامل استحصال آب یعنی جنگل و مرتع را حفظ نمائیم.

حدود ۳۰۰ روز آفتابی در کشور داریم. این نعمت الهی را با استفاده از انرژی خورشیدی نظیر آبگرمکن خورشیدی، پزنده خورشیدی، روشنایی خورشیدی جلوگیری از بوته کنی پاس بداریم.

۹۵ درصد غذای انسان از زمین تأمین می‌شود. پس با حفظ جنگل و مرتع که محافظ زمین می‌باشند این نعمت الهی را قدر بدانیم.

جنگل‌ها و مراتع می‌توانند آب را در زمین نفوذ داده و بعد به صورت چشمه و قنات این آبها را به صورت دائم در اختیار ما قرار دهند. به این ترتیب هم آب مورد نیاز کشاورزی و آشامیدنی را تامین میکنند و هم از بروز سیل و شسته شدن خاک و همچنین از خطرهای جانی و مالی سنگین جلوگیری می‌کنند.

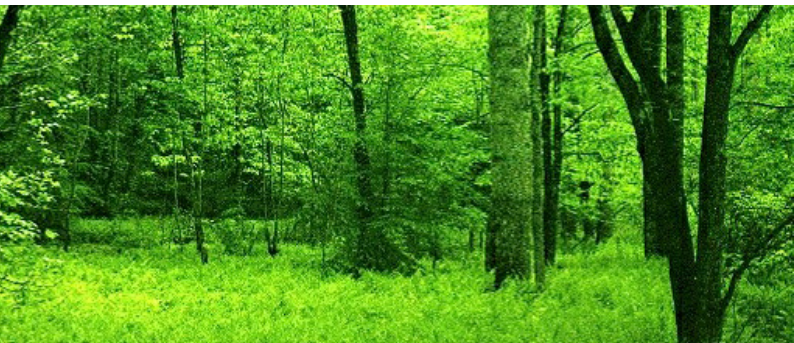
هر هکتار جنگل تا ۶۸ تن گردوغبار را در خود رسوب می‌دهد.

بقایای گیاهی کف جنگل و مراتع همچون ابری، آب حاصل از بارندگی را در خود جذب نموده و به آهستگی در خاک نفوذ می‌دهند و بدین وسیله خطر شستشوی خاک از بین رفته و خاک حفظ می‌شود.

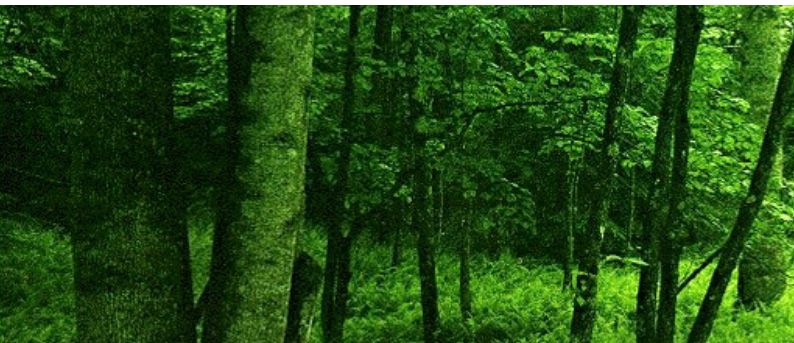
در خاک های جنگل یک لیتر آب برای نفوذ به هفت دقیقه زمان نیاز دارد در حالیکه در وضعیت فاقد جنگل ۴/۵ ساعت طول میکشد و این عامل بیشترین تاثیر را در کاهش سیل در اراضی جنگلی داشته و باعث وقوع سیل در اراضی فاقد جنگل می شود .

کسانی که به منظور تفریح ، شکار و غیره وارد جنگل می شوند چنانچه برای گرم کردن غذا آتش روشن می کنند قبل از ترک آن محل باید آتش را کاملاً خاموش کنند. هر گونه شیشه و بطری آب را در جنگل رها نکنند زیرا ممکن است با تابش نور خورشید این شیشه ها مثل عدسی یا ذره بین، برگ های خشک را بسوزاند و آتش سوزی در جنگل به وجود آورد .

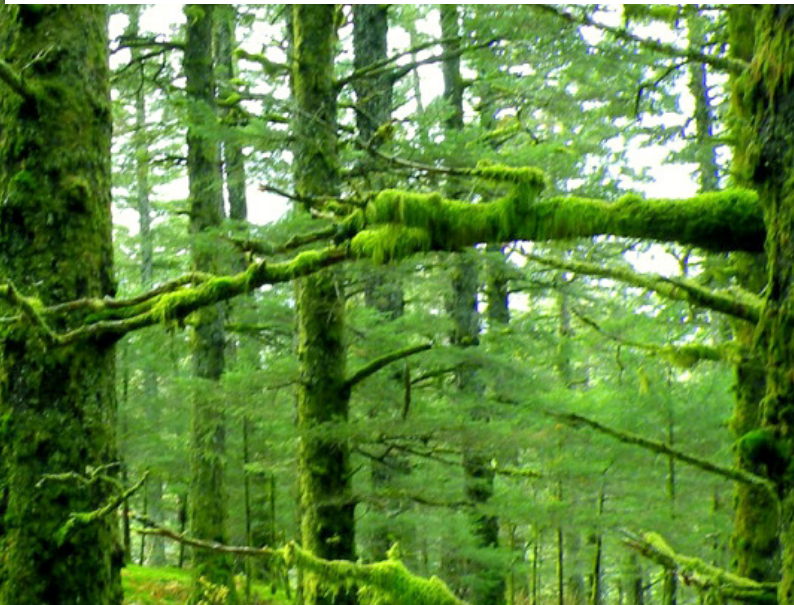

شاک های که بر اثر تخریب جنگل ها و مراتع شسته می شوند در پشت سدها رسوب می کنند که این رسوب در پشت سدها نه تنها ذخیره آب سدها را کم می کند بلکه هزینه های زیادی را باید مصرف کرد تا خاک های شسته شده داخل سدها را تخلیه کنیم .

نابودی جنگل و مرتع یکی از عوامل مهم گرم شدن زمین است چون جنگل و مرتع دی اکسید کربن را جذب می نماید و اگر این گاز در هوا زیاد شود گرما را به تله می اندازد و هوای اطراف زمین را گرم می نماید در این صورت ابرها خنک نشده و بارش کمتری خواهیم داشت .

وجود دام زیاد باعث کوبیده شدن خاک جنگل و مرتع می‌شود و از نفوذ آب در خاک جلوگیری می‌کند در نتیجه آبهای سطحی زیاد و خاک‌ها شسته می‌شوند که سرانجام آن نابودی جنگل‌ها و مراتع خواهد بود.

نکاتے در خصوص اہمیت منابع طبیعیے

۲۱ |

انداختن تہ سیگار و کبریت خاموش نشدہ
بہ خصوص در فصل پاییز باعث آتش سوزی در
جنگلہا می شود .

در صورت مشاہدہ یا اطلاع از آتش سوزی در
جنگل بلافاصلہ بہ اولین واحد جنگلبانی یا پاسگاہ
انتظامی خبر دہید تا ہر چہ سریع تر نسبت بہ
خاموش کردن آتش اقدام شود و یا با شمارہ تلفن
رایگان ۱۵۰۴ تماس گرفتہ و گزارش نمایید .

۱۳۹۴

2015 - 2016

2015 Jun-July
۱۴۳۶ رمضان - شوال

تیر

۲۷	۱۸	۲۰	۲۱	۱۳	۱۷	۶	۱۰	۲۷	شنبه
۲۸	۱۹	۲۱	۲۰	۱۴	۱۸	۷	۱۱	۲۸	یکشنبه
۲۹	۲۰	۲۲	۲۱	۱۵	۱۹	۸	۱۲	۲۹	دوشنبه
۳۰	۲۱	۲۳	۲۲	۱۶	۲۰	۹	۱۳	۳۰	سه شنبه
۳۱	۲۲	۲۴	۲۳	۱۷	۲۱	۱۰	۱۴	۳۱	چهارشنبه
	۲۳	۲۵	۲۴	۱۸	۲۲	۱۱	۱۵		پنجشنبه
	۲۴	۲۶	۲۵	۱۹	۲۳	۱۲	۱۶		جمعه

۱۷- شهادت حضرت طی علیه السلام (۱۰ فرق) ۱۷- عید سعید فطر ۲۸- تعطیل به مناسبت عید سعید فطر

2015 Mar-Apr
۱۴۳۶ جمادی الاولی - جمادی الثانی - رجب

فروردین

۲۹	۱۸	۲۲	۲۱	۱۵	۱۴	۸	۷	۲۸	شنبه
۳۰	۱۹	۲۳	۲۲	۱۶	۱۵	۹	۸	۲۹	یکشنبه
۳۱	۲۰	۲۴	۲۳	۱۷	۱۶	۱۰	۹	۳۰	دوشنبه
	۲۱	۲۵	۲۴	۱۸	۱۷	۱۱	۱۰		سه شنبه
	۲۲	۲۶	۲۵	۱۹	۱۸	۱۲	۱۱		چهارشنبه
	۲۳	۲۷	۲۶	۲۰	۱۹	۱۳	۱۲		پنجشنبه
	۲۴	۲۸	۲۷	۲۱	۲۰	۱۴	۱۳		جمعه

۱- آغاز نوروز ۲- عید نوروز ۳- عید نوروز ۴- شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها (۱۱ فرق) ۱۲- روز جمهوری اسلامی ایران ۱۳- روز شهادت

2015 July-Aug
۱۴۳۶ شوال - ذی القعدة

مرداد

۲۴	۱۵	۱۷	۲۲	۱۰	۱۰	۳	۸	۲۵	۳۱	۷	۲۲	شنبه
۲۵	۱۶	۱۸	۲۳	۱۱	۱۱	۴	۹	۲۶				یکشنبه
۲۶	۱۷	۱۹	۲۴	۱۲	۱۲	۵	۱۰	۲۷				دوشنبه
۲۷	۱۸	۲۰	۲۵	۱۳	۱۳	۶	۱۱	۲۸				سه شنبه
۲۸	۱۹	۲۱	۲۶	۱۴	۱۴	۷	۱۲	۲۹				چهارشنبه
۲۹	۲۰	۲۲	۲۷	۱۵	۱۵	۸	۱۳	۳۰				پنجشنبه
۳۰	۲۱	۲۳	۲۸	۱۶	۱۶	۹	۱۴	۳۱				جمعه

۱- شهادت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام (۱۸ فرق)

2015 Apr-May
۱۴۳۶ رجب - شعبان

اردیبهشت

۲۶	۱۷	۱۹	۲۰	۱۲	۱۳	۵	۱	۲۵	شنبه
۲۷	۱۸	۲۰	۲۱	۱۳	۱۴	۶	۲	۲۶	یکشنبه
۲۸	۱۹	۲۱	۲۲	۱۴	۱۵	۷	۳	۲۷	دوشنبه
۲۹	۲۰	۲۲	۲۳	۱۵	۱۶	۸	۴	۲۸	سه شنبه
۳۰	۲۱	۲۳	۲۴	۱۶	۱۷	۹	۵	۲۹	چهارشنبه
۳۱	۲۲	۲۴	۲۵	۱۷	۱۸	۱۰	۶	۳۰	پنجشنبه
	۲۳	۲۵	۲۶	۱۸	۱۹	۱۱	۷		جمعه

۱۲- ولادت حضرت امام علی علیه السلام (۲۲ سال قبل از هجرت) ۲۲- میث حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله (۱۳ سال قبل از هجرت)

2015 Aug-Sep
۱۴۳۶ ذی القعدة - ذی الحجه

شهریور

۲۸	۱۹	۲۱	۲۸	۱۴	۲۱	۷	۱۴	۲۹	شنبه
۲۹	۲۰	۲۲	۲۹	۱۵	۲۲	۸	۱۵	۳۰	یکشنبه
۳۰	۲۱	۲۳	۳۰	۱۶	۲۳	۹	۱۶	۳۱	دوشنبه
۳۱	۲۲	۲۴	۳۱	۱۷	۲۴	۱۰	۱۷		سه شنبه
	۲۳	۲۵	۳۲	۱۸	۲۵	۱۱	۱۸		چهارشنبه
	۲۴	۲۶	۳۳	۱۹	۲۶	۱۲	۱۹		پنجشنبه
	۲۵	۲۷	۳۴	۲۰	۲۷	۱۳	۲۰		جمعه

2015 May-Jun
۱۴۳۶ شعبان - رمضان

خرداد

۲۳	۱۶	۱۸	۹	۱۱	۲	۲۳	۳۰	۲۰	شنبه
۲۴	۱۷	۱۹	۱۰	۱۲	۳	۲۴	۳۱	۲۱	یکشنبه
۲۵	۱۸	۲۰	۱۱	۱۳	۴	۲۵			دوشنبه
۲۶	۱۹	۲۱	۱۲	۱۴	۵	۲۶			سه شنبه
۲۷	۲۰	۲۲	۱۳	۱۵	۶	۲۷			چهارشنبه
۲۸	۲۱	۲۳	۱۴	۱۶	۷	۲۸			پنجشنبه
۲۹	۲۲	۲۴	۱۵	۱۷	۸	۲۹			جمعه

۱۳- ولادت حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۴- رحلت حضرت امام خمینی (ره) بنیادگذار جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۸ هـ ش) ۱۵- ایام یومین (۱۳۱۸ هـ ش) خرداد (۱۳۱۸ هـ ش)

۱۳۹۴

2015 - 2016

2015-16 Dec - Jan
۱۴۳۷ ربیع الاول - ربیع الثانی

دی

۲۶	۱۹	۱۲	۵	شنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	یکشنبه
۲۸	۲۱	۱۴	۷	دوشنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	سه شنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	چهارشنبه
	۲۴	۱۷	۱۰	پنجشنبه
	۲۵	۱۸	۱۱	جمعه

۱- ولادت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله (۲۳ سال قبل از هجرت) و ولادت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام (۸۲ هـ ق)

2015 Sep - Oct
۱۴۳۶-۳۷ ذی الحجه - محرم

مهر

۲۵	۱۸	۱۱	۴	شنبه
۲۶	۱۹	۱۲	۵	یکشنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	دوشنبه
۲۸	۲۱	۱۴	۷	سه شنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	چهارشنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	پنجشنبه
	۲۴	۱۷	۱۰	جمعه

۱- عید سعید قربان، ۱۰- عید سعید غدیر خم (۱۰ هـ ق)

2016 Jan - Feb
۱۴۳۷ ربیع الثانی - جمادی الاولى

بهمن

۲۴	۱۷	۱۰	۳	شنبه
۲۵	۱۸	۱۱	۴	یکشنبه
۲۶	۱۹	۱۲	۵	دوشنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	سه شنبه
۲۸	۲۱	۱۴	۷	چهارشنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	پنجشنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	جمعه

۲۲- پیروی انقلاب اسلامی ایران و سقوط نظام شاهنشاهی (۲۲ هـ ق)

2015 Oct - Nov
۱۴۳۷ محرم - صفر

آبان

۲۳	۱۶	۹	۲	شنبه
۲۴	۱۷	۱۰	۳	یکشنبه
۲۵	۱۸	۱۱	۴	دوشنبه
۲۶	۱۹	۱۲	۵	سه شنبه
۲۷	۲۰	۱۳	۶	چهارشنبه
۲۸	۲۱	۱۴	۷	پنجشنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	جمعه

۱- تاسوعای حسینی، ۲- عاشورای حسینی

2016 Feb - Mar
۱۴۳۷ جمادی الاولى - جمادی الثانی

اسفند

۲۹	۲۲	۱۵	۸	شنبه
	۲۳	۱۶	۹	یکشنبه
	۲۴	۱۷	۱۰	دوشنبه
	۲۵	۱۸	۱۱	سه شنبه
	۲۶	۱۹	۱۲	چهارشنبه
	۲۷	۲۰	۱۳	پنجشنبه
	۲۸	۲۱	۱۴	جمعه

۲۲- شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها (۱۱ هـ ق) - ۲۱- روز ملی شدن صنعت نفت ایران (۱۳۲۱ هـ ق)

2015 Nov - Dec
۱۴۳۷ صفر - ربیع الاول

آذر

۲۸	۲۱	۱۴	۷	شنبه
۲۹	۲۲	۱۵	۸	یکشنبه
۳۰	۲۳	۱۶	۹	دوشنبه
	۲۴	۱۷	۱۰	سه شنبه
	۲۵	۱۸	۱۱	چهارشنبه
	۲۶	۱۹	۱۲	پنجشنبه
	۲۷	۲۰	۱۳	جمعه

۱۱- اربعین حسینی، ۱۹- رحلت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله (۱۱ هـ ق) - شهادت حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام (۱۰ هـ ق) - ۲۱- شهادت حضرت امام رضا علیه السلام (۲۰ هـ ق)

۱۵۰۴

شماره تماس رایگان
مردم شریف ایران با یگان
حفاظت از منابع طبیعی در خصوص گزارش
قطع درختان جنگل، بوته‌کشی، تخریب و تصرف
اراضی ملی، آتش سوزی جنگل و ...

منابع طبیعی، با مردم، برای مردم

سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور
دفتر ترویج و مشارکت‌های مردمی

۱۳۹۳